

Devre : X
İçtima : 2

S. SAYISI : 116

Muş Mebusu Şemsi Ağaoğlu'nun, İl İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin (E) bendinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye Encümeni mazbatası (2/247)

23 . I . 1956

T. B. M. Meclisi Yüksek Makamına

5442 sayılı İller İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin (E) bendinin değiştirilmesine dair olan ilişik kanun teklifimin ve yine ilişik esbabı mucibeye dayanarak T. B. M. Meclisinde görüşülmesi için tavassutlarınızı saygılarımla arz ve rica ederim.

Muş Mebusu
Şemsi Ağaoğlu

ESBABI MUCİBE

Nahiyelerimiz son üç, beş seneden beri, birçokları tam teşkilâtlı olmağa başlamıştır. Nahiyemüdürlüklerinin ekserisi uzun yıllar memuriyet yapmış tecrübeli ve bilgilidirler. Yeni alınanlar da en aşağı lise tahsillidirler.

Nahiyemüdürlükleri, nahiyesinin, en büyük idare âmiri olmasına ve nahiyesinden birinci derecede her hususta kendisi mesul olmasına rağmen İller Kanunu nahiyemüdürlüğüne vali ve kaymakamınkine muvazi olarak bir salâhiyet vermemiştir. Nitekim vali ve kaymakamlar mensup oldukları vilâyet ve kazanın şube başkanlarının, genel ve özel kolluk âmirlerinin birinci derecede, diğer memurların ikinci derecede sicil âmiridir. Bu husus İller Kanununun 18, 31, 34 ncü maddelerinde sarahaten yazılıdır.

Hal böyle iken nahiyemüdürlükleri için aynı konunun 42 nci maddesinin E bendi aynen şöyle der. (Müdürlük, bucak memurlarının çalışmalarına nezaret eder, bunların takdirlerini ve disiplin cezalarını gerektiren hallerde kaymakama teklifte bulunur.)

Bu durum karşısında nahiyesinden birinci derecede mesul olan nahiyemüdürlüğüne salâhiyet bakımından eli kolu bağlıdır. Ancak nezaret eder veya teklifte bulunur, salâhiyeti vardır. Bu sebeplerden bilhassa nahiyemerkazlarındaki jandarma karakol komutanları ile nahiyemüdürlükleri arasında daima bir ahenksizlik ve geçimsizlik başgöstermektedir. Çünkü bir onbaşı veya gedikli olan karakol komutanına nahiyemüdürlüğüne bir ihtar dahi verememektedir. Bu hususlarda kaymakama yaptığı tekliflerde bir gayretkeşlikten dolayı da kaza komutanı veya diğer bir dairedense daire âmiri kaymakam nezdinde yaptığı teşebbüsle bu da nazarı itibara alınmıyarak nahiyemüdürlüğüne küçük düşmekte ve bu suretle de nahiyenin başta asayışı olmak üzere ahengi bozulmaktadır. Halbuki nahiyenin asayişinden de birinci derecede nahiyemüdürlüğüne mesuldür.

İlişikte arz ve teklif ettiğim kanun kabul edilirse vilâyet ve kazalarda olduğu gibi nahiyede de bütün memurlar ve bilhassa zabıta âmiri olarak bulunan karakol komutanı da her hususta nahiyemüdürlüğünün emrine daha dikkatle bağlanacağı ve bu suretle idaremizin temeli olan nahiyemerkazları ve köylerde asayiş ve idare daha iyi surette temin edilmiş olacaktır. Çünkü nahiyemüdürlüğüne nahiyesindeki memurların sicil âmiri olmuş olacaktır. Hulâsa İller Kanununun valilere ve kaymakamlara verdiği salâhiyete muvazi ve mütenazır olarak nahiyemüdürlüklerine de vermenin artık zamanı gelmiştir. Ekli kanun teklifimin kabulünü yüksek heyetinizden arz ve teklif ederim.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 2/247

Karar No. 28

25 . II . 1956

Yüksek Reisliğe

Muş Mebusu Şemsi Ağaoğlu'nun, İl İdare Kanununun 42 nci maddesinin (E) bendinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibi ve Dahiliye Vekâleti mümesslinin iştirakiyle encümenimizde müzakere edildi :

Teklif sahibinin, teklifinin mucip sebeplerinde de zikrettiği veçhile; İller İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin (A) fıkrasıyla bucak müdürlerine birçok ağır mesuliyetler tanınmaktadır. Bu kadar mesuliyetli bir idare âmirinin salâhiyetinin olmâsı, âmme hizmetlerinin aksamasına ve vatandaşın, hükümetteki işlerinin sürüncemede kalmasına ve tam teşkilâtlı bucakların gün geçtikçe çoğalması münasebetiyle devlet idaresine de bir huzursuzluk tevli dedeği mülâhazalarıyla teklif encümenimizce iltifata şayan görülmüştür.

Ancak, bucak müdürünün, teftiş ve gözetimi altında bulunan ve buçak teşkilâtına dahil daire ve müesseselerin âmir ve memurlarına, ihmal ve teseyyüblerinden veya hizmetin aksamasından dolayı, ihtar cezasını re'sen, daha ağır disiplin cezalarıyla, takdirnameyi gerektiren hususlarda da kaymakama teklifte bulunması, maksadı temin edeceğine kaani olunmuş ve teklif bu tadil şekliyle encümenimizce de kabul edilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere, Yüksek Riyasete sunuldu.

Dahiliye Encümeni Reisi	Reis V.	
Edirne	Ankara	
R. Nasuhioğlu	Â. Benderlioğlu	
M. M.	Kâtip	
İzmir	Yozgad	
P. Arat	Ö. L. Erzurumluoğlu	
Amasya	Amasya	Çanakkale
E. Eren	M. Zeren	S. Karanakçı
Çorum	Erzincan	Denizli
B. Koldaş	T. Şenocak	A. H. Sancar
Gümüşane	İsparta	Kars
İ. H. Baykal	T. Tola	M. Hazer
Kastamonu	Kırşehir	Kocaeli
M. Kuşakcioğlu	T. Taşer	S. Yalım
Konya		Kütahya
M. R. Özal		N. H. Pepeyi
Muğla		Samsun
Y. Paşamehmetoğlu		E. Anıt
Seyhan	Sivas	Trabzon
A. Kınık	E. Damalı	P. Sanaç
Uşak		Van
Y. Aysal		M. Görentaş

MUŞ MEBUSU ŞEMSİ AĞAOĞLU'NUN TEKLİFİ

5442 sayılı İller İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin (E) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5442 sayılı İller İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin (E) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Müdür, bucağın idare şube başkanlarına, ikinci derecedeki memurlarına, genel ve özel kolluk âmir ve memurlarına uyarma, kınama cezaları verir ve uygular. Daha ağır disiplin cezaları verilmesi için özel kanun hükümlerine göre teklif ve talepte bulunur. Bucak müdürlerince re'sen verilen uyarma kınama cezaları kesindir. Bunlar aleyhinde idari ve adli kazaya müracaat olunmaz. Bu cezalar tebellûğ tarihinden itibaren sicile geçer. Nahiye müdürleri nahiye memurlarına takdirnamede verebilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Vekiller Heyeti yürütür.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5442 sayılı İller İdaresi Kanununun 42 nci Maddesinin E Bendinin Değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5442 sayılı İller İdaresi Kanununun 42 nci maddesinin E bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Müdür, 4 nü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askerî teşkilât dışında kalan, gözetim ve teftişi altında bulunan bucak teşkilâtına dâhil daire ve müesseselerin âmir ve memurları ile genel ve özel kolluk âmir ve memurlarına uyarma cezası verir ve uygular.

Bu ceza kesindir. Bunun aleyhine idari veya adli kazaya müracaat olunamaz. Uyarma cezasının memurun siciline işlenmesi için vali veya kaymakama bildirir. Daha ağır disiplin cezaları ile takdirname verilmesini gerektiren hallerde kaymakama tekliflerde bulunur.

MADDE 2. — Teklif sahibinin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklif sahibinin 3 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.